

EMVI, of toch nie(t)?

Sinds de inwerkingtreding van de Aanbestedingswet 2012 geldt het principe 'EMVI, tenzij...'. Daarmee wordt bedoeld dat aanbestedende diensten hun opdrachten voortaan op grond van het criterium 'economisch meest voordelige inschrijving' moeten gunnen. In de aankondiging van de opdracht moet bekend worden gemaakt welke nadere criteria worden gesteld met het oog op de toepassing van dit gunningscriterium. Die nadere criteria betreffen bijvoorbeeld de kwaliteit, de prijs, milieukeurmerken, gebruikskosten en de termijn voor levering. Bij uitzondering kan de aanbestedende dienst een opdracht op grond van uitsluitend de laagste prijs gunnen, maar dan moet hij wel motiveren waarom dat in het specifieke geval beter is.

Onder de oude aanbestedingsregels kon zowel op EMVI als op laagste prijs worden gegund. Dat laatste gebeurde dan ook veel, maar dan kreeg de opdrachtgever veelal precies wat hij had

uitgevraagd (mijn jongste dochter (5) zou zeggen: 'duh', hedendaags voor 'das logisch!'), in plaats van méér of beter. Dat moest anders. EMVI werd de hoofdregel. Toepassing daarvan leidt, zo blijkt uit een onderzoek van het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) van eerder dit jaar, tot aanbiedingen die beter aansluiten bij de behoefte van de opdrachtgever. De kosten zijn misschien wat hoger maar de meerwaarde voor de opdrachtgever is over het algemeen ook groter.

Het EIB heeft nu, een goed half jaar na inwerkingtreding van de nieuwe Aanbestedingswet, in opdracht van Bouwend Nederland ook onderzocht in hoeverre sindsdien op EMVI wordt gegund. In het tweede kwartaal van dit jaar, zo blijkt uit het onderzoek (te vinden op eib.nl/publicaties) was in 68 % van de werken sprake van het gunningscriterium EMVI. Dat was in het tweede kwartaal van 2012 slechts 22 %. 'One giant leap for mankind', zou Neil Armstrong zeggen. Nog meer rozengeur: gemeenten, provincies en waterschappen hanteren nu bij 60 % van de aanbestedingen kwaliteitscriteria (was 30 %). In de wegenbouw nam het gebruik van EMVI toe van 7 naar 55 %.

Toch knaagt er iets. Het gewicht dat bij de gunning aan het criterium 'kwaliteit' wordt toegekend is gedaald. Juist ervaren opdrachtgevers passen minder kwaliteitscriteria toe. Telde kwaliteit bij gunningen op basis van EMVI in het tweede kwartaal van 2012 gemiddeld voor 42 % mee, in het tweede kwartaal van dit jaar was het gewicht van kwaliteit nog maar gemiddeld 27 % en dat van de prijs dus gemiddeld 73 %. Als je bedenkt dat in de EMVI-criteriabibliotheek van CROW ook praktijkvoorbeelden voorkomen waarbij juist de kwaliteit voor 75 % meetelt, weegt de prijs in sommige gevallen dus ook nog wel voor meer dan 73 % mee.

Als ik niet van nature positief was ingesteld, zou ik denken dat in die gevallen feitelijk gewoon op prijs wordt gegund. Zonder dat die keuze dan moet worden gemotiveerd. Zo heeft de wetgever het vast niet bedoeld. Bij de kerstboom nog maar eens over nadenken....

Ik wens u fijne feestdagen.

Per van der Kooi
 Advocaat aanbestedingsrecht en bouwrecht
 De Clercq Advocaten Notarissen, Leiden
p.vanderkooi@declercq.com •